

Ei mitään
puuhastelua

Sveitsiläissyntyinen Erwin Stämpfli harrastuksesta syntyi museo. Mallirautatie toimii täsmälleen kuten oikea.

TEKSTI: VESA VAINIO
KUVAT: JOHANNES WIEHN

Juoksevaa vettä ja leikkivää lasta on aina ilo katsella. Monen meidän mielikuviin piirtyy myös näkymä lattialle viritetystä soikionmuotoisesta junaradasta, jolla veturi puksuttaa vaunuja vetäen. Usein Märklin -merkkisessä laitteessa oli sininen muuntaja.

Sveitsissä yli 70 vuotta sitten syntynyt **Erwin Stämpfli** oli pikkupoikana kuten muutkin kaltaisensa: pelasi jalkapalloa ja muita pihapelejä, sekä leikki pienellä Märklin -junaradalla. Monille nuo ajat ovat vain muisto, mutta Stämpflielle rautateistä ja vetureista tuli elinikäinen harrastus.

Vuonna 2001 Stämpfli muutti vaimonsa **Marja-Leenan** kanssa Suomeen ja Kouvolaan. Heinäkuussa 2003 avautui Mielakkaan pienoisorautatiemuseo Semaforo, joka tarkoittaa siipiopastinta. 2007 museo siirtyi nykyiselle paikalleen keskustaan vanhalle puukoululle rautatieaseman viereen.

Silmien eteen avautuva näkymä saa monen suun lokahtamaan auki.

Sveitsiläiseen alppimaisemaan rakennettu kokonaisuus on oikea taidonnäyte: kiskoja, rautateitä, vetureita, vaunuja, ratapiha, asemia, ihmisiä, opasteita, rakennuksia, takana kulkeva maantie sekä valtava määrä pieniä tarkkoja yksityiskohtia.

– Pyrin laittamaan liikkeelle aina sellaisia junia, joiden uskon kutakin kävijää kiinnostavan. Junat kulkevat täsmälleen samalla tavalla kuin oikea rautatie. Näet miten junan turvajärjestelmä toimii, mutta pienemmässä mittakaavassa.

Stämpfli käyttää rakennelmasta mieluusti nimeä mallirautatie eurooppalaiseen tapaan. Kun Suomessa alan harrastajia on reilu 1 000, Sveitsissä heitä on yli 100 000 ja Saksassa yli miljoona. Eri aikakauden tekniikat läpi käynyt Stämpfli tiedostaa myös valtavan kehityksen.

– Mallirautatie sisältää todella paljon erilaista tekniikkaa. Tämän päivän nuoret hallitsevat tietotekniikan, ohjelmoinnin ja uudet innovaatiot. Alalle on kehittynyt insinöörikuntaa ja toimiala on jo bisnestä, ei mitään junaratapuuhaa.

Välttämätön elämänlähde

Kotitalostaan Sveitsissä Stämpfli muistaa 5 000 litran betonisen vesisäiliön, johon kerättiin sadevettä kastelua varten. Hän ihmettelee, miksei sadevettä voi

Mallirautatie sisältää todella paljon erilaista tekniikkaa. Alalle on kehittynyt insinöörikuntaa ja toimiala on bisnestä, ei mitään junaratapuuhaa.

hyödyntää myös wc-pöntön huuhteluun, järjestelmän rakentaminen ei voi olla nykytekniikalla vaikeaa.

Sveitsi on yksi Euroopan maista, joissa hanavettä voi melko turvallisesti juoda. Silti monet turvautuvat pullovetteen, joka maksaa maltaita. Fosfaatti ja erityisesti suuri kalkkipitoisuus olivat Stämpfliin mukaan ominaista sveitsiläiselle vesijohtovedelle. Suomessa ei näitä ongelmia ole.

– Minulla on ollut pian 20 vuotta käytössä sama kahvinkeitin, joka pelaa yhä moitteitta. Ja hanavesi maistuu minulle mainiosti.

Stämpfliin arvostus puhdasta vettä kohtaan tarkoittaa sen säästeliästä käyttöä. Onhan kyse välttämättömästä elämänlähteestä.

– Vesi on arvokkaampaa kuin kulta. Ilman vettä emme tule toimeen, ilman kultaa kyllä. Siihen nähden vesi on hämmästyttävän halpaa.

”Minulla on ollut pian 20 vuotta käytössä sama kahvinkeitin, joka pelaa yhä moitteetta.”